

1/2019

DENTAL TIMES

Strana 3

Erasmus – Hradec Králové

Strana 5

Odborná stáž Nemecko

Strana 7

Imantrikulácia prvkov

Strana 8

Týždeň vedy a techniky
a „DOD na FZO“

Strana 10

Vianočné mestečko v OC Eperia

Strana 12

Čo je Guided Biofilm Therapy?

Strana 15

Ochorenia slinných žliaz

Strana 17

Edukácia detí v materskej škole

Strana 19

Zábavné okienko

Časopis študentov odboru Dentálna hygiena
Fakulta zdravotníckych odborov, Prešovská univerzita v Prešove

OBSAH 1/2019

- **ERASMUS – zahraničná stáž v Hradec Králové..... 3**
Zuzana ŠARUDYOVÁ
- **Odborná stáž v nemeckom meste Geisingen 5**
Timea Weissová
- **SLÁVNOSTNÁ IMATRIKULÁCIA PRVÁKOV..... 7**
Rebeka ŠTEFFEKOVÁ, Dominika HANUŠNIAKOVÁ
- **TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY, DOD NA FZO 8**
Ivana MINČÁKOVÁ, Kristína SABOLOVÁ
- **VIANOČNÉ MESTEČKO V OC EPERIA..... 10**
Silvia LEVICKÁ, Lucia PAUMEROVÁ
- **ČO JE TO GUIDED BIOFILM THERAPY..... 12**
Andrea MIHOKOVÁ, Patrícia PALOČKOVÁ, Alžbeta ŠINAL'OVÁ
- **OCHORENIA SLINNÝCH ŽLIAZ..... 15**
Patrícia BACKOVÁ, Aneta BLAŠKOVÁ
- **EDUKÁCIA DETÍ V MATERSKEJ ŠKOLE..... 17**
Mária PLAVNICKÁ, Barbora ŠEPEĽOVÁ
- **ZÁBAVNÉ OKIENKO..... 19**
Študenti 1.DHd (sekcia – HOROSKOP, OSEMSMEROVKA)
Rebeka ŠTEFFEKOVÁ, Dominika HANUŠNIAKOVÁ (sekcia - VTIP)

Šéfredaktori: Dorota MOJŠOVÁ, Andrea MIHOKOVÁ
Odborná korekcia textu: Doc. MUDr. Eva KOVAĽOVÁ, PhD.
PhDr. Daniel Jordán, PhD.
Mgr. Lucia Hudáková, PhD.
PhDr. Bc. Ľudmila ANDRAŠČÍKOVÁ
Grafická úprava: PhDr. Bc. Ľudmila ANDRAŠČÍKOVÁ

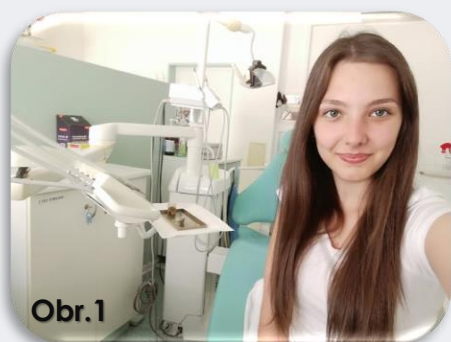

ERASMUS – zahraničná stáž v Hradec Králové

Zahraničná stáž je fantastický spôsob, ako získať profesionálnu pracovnú skúsenosť. Ponuka stáže v zahraničí ma zaujala, začala som si zisťovať podrobnejšie informácie o všetkých tlačivách, ktoré je k tomu potrebné doložiť a hľadať ubytovanie. Ponúk sme mali viacero, ja som sa rozhodla pre stáž v Českej republike – konkrétne na Stomatologickej klinike Fakultnej nemocnice v Hradci Králové.

Moja stáž v Hradci Králové trvala tri mesiace. Od začiatku sa mi na pracovisku veľmi páčilo, spoznala som nových ľudí, získala nové vedomosti. Po celú dobu stáže som bola v kontakte s p. Květou Prouzovou, Dis., ktorá ma hneď oboznámila s ich dentálno-hygienickou ambulanciou, pomohla mi so všetkým, čo som potrebovala. Vždy tam bola pre mňa a ochotná mi pomôcť, za čo jej vždy budem vďačná. Veľa som sa od nej naučila. Rovnako som pracovala aj s ďalšími dentálnymi hygieničkami, ktoré mali tiež dostatok vedomostí a vždy mi rady poradili a pomohli.

Počas stáže som mala možnosť niekoľkokrát absolvovať (po ordinačných hodinách) aj prednášky so študentmi zubného lekárstva, ktoré viedol doc. MUDr. Ivo Dřížhal, CSc. a doc. MUDr. Radovan Slezák, CSc. Absolvovala som aj niekoľko dní na rôznych oddeleniach Stomatologickej kliniky – parodontologické, ortodontické, ale aj oddelenie stomatochirurgie, protetické a oddelenie implantológie a asistovala doktorom a docentom pri operáciách a chirurgických výkonoch. Taktiež sme sa venovali edukačnej činnosti detí.

Obr.1

Obr.2

Obr.3

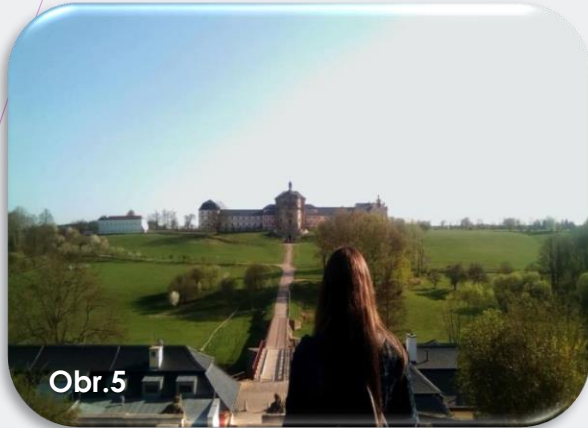
Zdroj Obr. 1-4: Vlastný archív

Moja stáž v Hradci Králové trvala tri mesiace. Od začiatku sa mi na pracovisku veľmi páčilo, spoznala som nových ľudí, Vo voľnom čase som spoznávala mesto Hradec Králové a široké okolie. Krásne pamiatky, napr. Bílá věž a Katedrála svätého Ducha na námestí. Ďalšia pamiatka, ktorá sa mi veľmi páčila, bol Hospital Kuks – významná baroková pamiatka blízko Hradca Králové. Počas sviatkov a víkendov sme spoznávali Prahu, Pardubice, Olomouc, Brno a iné mestá, ktoré ponúkajú množstvo kultúrnych pamiatok a zážitkov. Krásna príroda a milí ľudia – to všetko mi spríjemňovalo môj pobyt v inej krajine.

Obr.4

Najväčším prínosom zahraničnej stáže je, že mnoho študentov po ukončení štúdia stále nie je samostatných. Študijný pobyt v zahraničí je jedna z vhodných ciest ako nadobudnúť samostatnosť, zmysel pre povinnosť a získať medzinárodnú skúsenosť, ktorá pomôže pri hľadaní práce.

Zdroj Obr. 5, 6: Vlastný archív

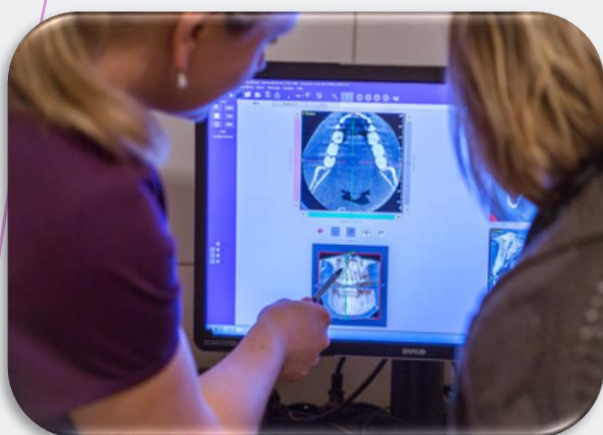
Okrem toho som získala aj mnoho známych z rôznych kútov sveta, s ktorými som v kontakte a ktorí ma ovplyvnili svojimi názormi. Mnohí ma motivovali k dosahovaniu mojich cieľov. Odporúčam každému využiť túto možnosť vyskúšať si život v inej krajine, hoci len na krátky čas. Zlepšíte sa vo svojom profesijnom odbore, získate nové skúsenosti a zručnosti, spoznáte nových ľudí a krajinu. Uistite sa v tom, že robíte skutočne to, čo v živote chcete. 😊

Zuzana ŠARUDYOVÁ – 3.DHd

Odborná stáž v Nemecku

Ako študentke druhého ročníka dentálnej hygieny sa mi naskytla príležitosť zúčastniť sa počas letného semestra odbornej klinickej stáže prostredníctvom projektu Erasmus v nemeckom meste Geisingen pod odborným vedením Dr. Alice Kovalovej-Müller v trvaní troch mesiacov.

Jej súkromná klinická prax ponúka širokú škálu najmodernejších postupov ošetrovania pacienta aj s využitím najmodernejších zariadení. Vďaka tomu som získala veľmi veľa vedomostí a zručností, naučila som sa samostatne pracovať s rôznymi nástrojmi a prístrojmi, využívať teoretické poznatky v praxi a vyskúšala si prácu v kolektíve.

Obr. 1: 3D Röntgen
(Zdroj: Vlastný archív)

Kolektív praxe bol v priebehu celej stáže milý, ústretový, tolerančný a ohľaduplný. Dentálne hygieničky pracujúce v klinickej praxi Dr. Kovalovej-Müller mi vždy ochotne poradili a v prípade potreby usmernili počas realizácie ošetrovaní pacienta, či iných výkonoch.

Počas klinickej praxe som prichádzala do kontaktu s pacientami rôznej vekovej kategórie, rizikovými skupinami pacientov či telesne postihnutými.

Lekárke som asistovala pri mnohých odborných výkonoch z oblasti implantológie a parodontológie, pri bežných zubnolekárskych výkonoch a ďalších činnostiach patriacich k práci v zubnolekárskej praxi.

Zúčastnila som sa aj niekoľkých odborných školení, vďaka ktorým som získala nové vedomosti z oblasti dentálnej hygieny.

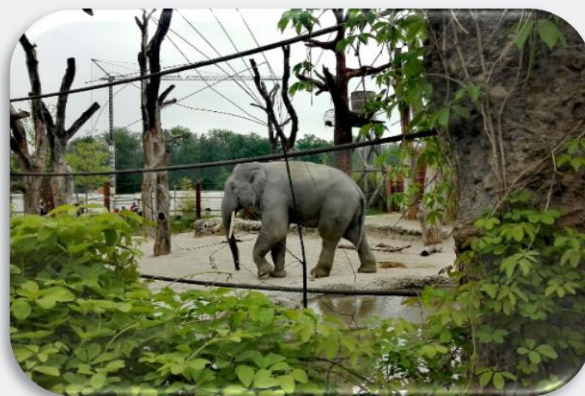

Obr. 2: Ambulancia
(Zdroj: Vlastný archív)

Vo voľnom čase som spoznávala okolie mesta Geisingen a krásy Nemecka. Navštívila som mesto Konstanz, Radolfzell, najväčšie Európske vodopády vo Švajčiarskom meste Schaffhausen – Rýnske vodopády, či Zoo v meste Zürich.

Obr. 3 - Bodamské jazero v meste Radolfzell
(Zdroj: Vlastný archív)

Obr. 4 - Zoo v Zürichu
(Zdroj: Vlastný archív)

Obr. 5 – Rýnske vodopády
(Zdroj: Vlastný archív)

Obr. 6 - Mestské múzeum v meste Radolfzell
(Zdroj: Vlastný archív)

Absolvovanie stáže považujem za jedinečnú možnosť a príležitosť na rozšírenie vedomostí a zručností v odbore dentálna hygiena, ale aj zubné lekárstvo.

Moja veľká vďaka patrí Dr. Kovalovej-Müller a jej rodine za možnosť absolvovať stáž v jej praxi, za cenné rady, drahocenný čas a skúsenosti, ktoré som vďaka stáži získala.

1/2018

SLÁVNOSTNÁ IMATRIKULÁCIA PRVÁKOV

Nie je tomu tak dávno, čo sme zažili príjemnú udalosť, na ktorú sa tak ľahko nedá zabudnúť. Dňa 8. novembra 2018 sme my – prváci – slávnostne vstúpili do akademickej obce Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity v Prešove.

Nie je tomu tak dávno, čo sme Imatrikulácia sa konala v historických priestoroch PKO Čierny orol a udalosti sa zúčastnilo viac ako 200 študentov. Imatrikulácia bola otvorená slávnostným nástupom vedenia fakulty a slávnostný príhovor predniesla pani prodekanka pre vedeckú a výskumnú činnosť doc. PhDr. Ľubica Derňárová, PhD., MPH. Nasledoval slávnostný príhovor pani dekanke Dr. h. c. prof. PhDr. Anny Eliášovej, PhD., DBA, individuálne predstavenie študentov podľa jednotlivých katedier. Na záver tejto oficiálnej časti sme sa všetci svojím „sľubujem“ zaviazali dodržiavať školské práva a povinnosti, ktoré nám ako študentom prináležia.

Po ukončení oficiálnej časti imatrikulácie nasledovala zábavná časť, kde nám študenti vyšších ročníkov prostredníctvom videí predstavili jednotlivé študijné odbory. Samozrejme, všetky tieto videá a krátke ukážky boli poňaté vtipnou formou a na niektorých sme sa aj naozaj dobre zabavili. Celá imatrikulácia sa niesla vo veľmi príjemnej atmosfére.

Dúfame, že nám toto naše prvotné nadšenie a hrdosť vydrží aj počas nasledujúcich rokov štúdia a neskôr aj pri výkone našej krásnej profesie. Všetkým študentom prvých a vyšších ročníkov prajeme veľa šťastia a motivácie v skúškovom období.

Obr. 1 – Študenti 1.ročníka po Imatrikulácii
(Zdroj: Vlastný archív)

Rebeka ŠTEFFEKOVÁ – 1.DHd

Dominika HANUŠNIAKOVÁ – 1.DHd

TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY a „DOD“ NA FZO

V rámci týždňa vedy a techniky sa 6. novembra 2018 konal priamo na Fakulte zdravotníckych odborov **DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ**. Nasledujúci deň, 7. novembra 2018 sa v priestoroch ZOC MAX Prešov sa počas celého dňa konala akcia „**TÝŽDEŇ VEDY A TECHNIKY**“ pod záštitou Prešovskej univerzity v Prešove.

Katedra dentálnej hygieny sa prezentovala prostredníctvom 3 stanovišť, na ktorých záujemcovia zistili všetko potrebné pre štúdium. V miestnosti č. 127 sa premietalo prezentačné video odboru a študenti 2. ročníka odpovedali na všeobecne kladené otázky návštevníkov DOD. Prijímacie skúšky, časová náročnosť a finančné hľadisko patrili medzi najčastejšie témy diskusie.

Vo vedľajšej miestnosti prebiehala názorná ukážka práce dentálneho hygienika s nástrojmi na „fantómoch“.

Na treťom stanovišti bol budúcim študentom v skratke ukázaný priebeh ošetrovania pacienta a práca so zubno-lekárskou súpravou.

Akcie sa zúčastnilo veľké množstvo ľudí. Katedra dentálnej hygieny týmto ďakuje za prejavovaný záujem. A tešíme sa o rok!

Obr. 1 – DOD na FZO, katedra DH
(Zdroj: Vlastný archív autoriek)

Cieľom akcie v ZOC MAX Prešov bola prezentácia jednotlivých odborov rôznych fakúlt univerzity a sprostredkovanie informácií formou interaktívnych aktivít.

Každý odbor zastupovali študenti, ktorí poskytovali informácie pri svojich prezentačných stoloch širokej verejnosti. Študenti mali pre ľudí pripravených množstvo zaujímavých činností, ktoré si mohli vyskúšať na vlastnej koži.

Fakulta zdravotníckych odborov bola v zastúpení sestier, fyzioterapeutov, dentálnych hygieničiek, pôrodných asistentiek, záchranárov, ale aj budúcich laboratórnych pracovníkov. Záujemcovia si mohli nechať zistiť krvnú skupinu, hladinu cukru v krvi, či množstvo tuku v tele. Vyskúšať si mohli resuscitáciu, falošné tehotenské bruško a napríklad aj silu stisku. Študentky katedry dentálnej hygieny ponúkali poradenstvo v oblasti starostlivosti o ústnu dutinu u deťí aj dospelých, informácie o výbere vhodných pomôcok a zubnej pasty na ústnu hygienu a taktiež poskytovali vzorky jednotlivých zubných pást. Deti si mohli vyskúšať čistenie zubov na modeli chrupu a dospelí si mohli prezrieť konkrétne pomôcky orálnej hygieny a nástroje používané pri práci dentálneho hygienika.

Celý tohtoročný týždeň vedy a techniky sprevádzala príjemná atmosféra v spojení praktických ukážok, zábavy a odborných informácií, ktoré priniesli obohatenie pre širokú verejnosť.

Obr. 2 – Propagačné materiály odboru DH
(Zdroj: Fotoarchív autoriek príspevku)

Obr. 3 – Študentky v akcii
(Zdroj: Fotoarchív autoriek príspevku)

Ivana MINČÁKOVÁ – 2.DHd
Kristína SABOLOVÁ – 2.DHd

VIANOČNÉ MESTEČKO v OC Eperia

Dňa 14. decembra 2018 v príjemný predvianočný čas sme sa my študentky 1. - 3. ročníka dentálnej hygieny, spoločne pod vedením našich vyučujúcich zúčastnili milej akcie s názvom Vianočné mestečko v obchodnom centre Eperia v Prešove. Pre návštevníkov bolo k dispozícii mnoho stánkov, ktoré si pripravili študenti Fakulty zdravotníckych odborov Prešovskej univerzity. To čo sa každý deň učíme v škole sme mali možnosť premietnuť aj do ukážok pre ľudí, ktorí v danom čase trávili čas nákupmi a oddychom.

Atmosféra v obchodnom centre sa niesla vo veľmi príjemnej atmosfére a rovnakou formou sme podávali naše zručnosti aj vedomosti ďalej. Naša aktivita niesla názov „Žiarivý vianočný úsmev so zúbkovou vílou“, čo naznačovalo aj naše oblečenie a doplnky ako krídla či čarovné paličky, ktoré zaujali najmä najmenších návštevníkov. Naš stánok plný zubných pomôcok a letáčikov bol veľmi zaujímavý a zastavilo sa pri nás mnoho zvedavých ľudí, ktorým sme s radosťou zodpovedali ich najrôznejšie otázky ohľadom ústnej hygieny. Naše aktivity sa najviac zapáčili deťom, pre ktoré sme mali pripravené krátke otázky. Za ich odpovede boli pripravené odmeny, ktoré boli pre nich motiváciou a aj viedlo k aktívnej spolupráci s nami.

Po zodpovedaní pár otázok sme im ukázali správnu techniku čistenia zubov. Deti dostali vlastnú zubnú kefku, s ktorou nám predviedli ako si svoje „perličky“ čistia doma. Tí viac hanblivejší nám to predviedli len na modeli chrupu, ktorý bol vynikajúcou pomôckou. K zubnej kefke deti získali aj vzorku detskej zubnej pasty Elmex a veľkej pasty Aquafresh, či rôzne omalovánky a návody na správne čistenie zúbkov.

Odmena neminula ani tých väčších, ktorí dostali iné vzorky zubných pást pre juniorov. Rodičia malých nezbedníkov boli z tejto aktivity veľmi milo prekvapení a odchádzali od nás s úsmevom na tvári a vzorkou zubnej pasty určenú pre dospelých (Colgate, Parodontax ultra, Sensodyne).

Obr. 1 – „Zúbkové víly“ z 1.DHd, 2.DHd
(Zdroj: Fotoarchív PhDr. Bc. Andraščíková)

Cieľom tejto akcie bolo priblížiť ľuďom dôležitosť správnej techniky čistenia zubov, používanie správnych zubných pomôcok a pást. Boli poučení o tom, ako predchádzať vzniku zubných kazov a iných ťažkostí sprevádzaných bolesťou.

Hlavnou úlohou bolo najmä u detí eliminovať strach zo zubných ambulancií, kresiel a bielych plášťov a ukázať, že všetko sa dá zvládnuť zaujímavejšou, hravou formou.

Zároveň sme mali možnosť aj takýmto spôsobom reprezentovať Prešovskú univerzitu v Prešove, konkrétne Fakultu zdravotníckych odborov a najmä náš odbor dentálna hygiena.

Obr. 2, 3, 4, 5 – „Zúbkové víly“ v akcii
(Zdroj: Fotoarchív PhDr. Bc. Andraščíková)

Silvia LEVICKÁ - 1.DHd
Lucia PAUMEROVÁ - 1.DHd

Čo je to GUIDED BIOFILM THERAPY?

Tak ako napreduje technológia modernej doby, takisto sa neustále vylepšuje technológia v oblasti dentálnej hygieny, či zubného lekárstva. Spoločnosť EMS predstavila nový postup Guided Biofilm Therapy. Ide o druh manažmentu zubného biofilmu v profesionálnej profylaxii, kedy hovoríme o systematickom riadení vývoja biofilmu pomocou najmodernejších technológií AIRFLOW®, PERIOFLOW® a PIEZON®.

Táto biofilmová terapia pozostáva z liečebných protokolov založených na individuálnej diagnostike pacienta a hodnotení rizika s cieľom dosiahnuť optimálne výsledky. Často sa stáva, že pacient zažíva nepríjemnú skúsenosť spojenú s ošetrením u zubného lekára. Preto táto technológia predstavuje istú výhodu nie len pre ošetrojúcich, ale aj pacientov, pretože liečba sa poskytuje najmenej invazívnym spôsobom, s najvyššou úrovňou pohodlia, bezpečnosti a účinnosti.

Zubný biofilm je hlavným etiologickým faktorom pri vzniku kazu, zápalu paradontu a zápalu periimplantačnej oblasti (Kovaľová a kol. 2017).

Pre dosiahnutie dobrého orálneho zdravia je veľmi dôležitá prevencia. Tá spočíva v pravidelnej ústnej hygiene v kombinácii s profesionálnymi opatreniami, udržiava zubný povlak pod kontrolou.

Úspešná prevencia zahŕňa tieto kroky (Kovaľová a kol. 2017):

- kompletné vyšetrenie a individuálne stanovenie diagnózy,
- vyšetrenie rizikových faktorov,
- vytvorenie individuálneho plánu prevencie a liečby,
- motivácia k spolupráci,
- návrh systému pravidelnej starostlivosti.

Pravidelná individuálna ústna hygiena spoločne s profesionálnou dentálnou hygienou zabezpečí lepšie ústne aj celkové zdravie.

Guided Biofilm Therapy (GBT) sa od tradičnej profylaxie líši v poradí ako je realizovaná. Odstránenie zubného kameňa s ručnými nástrojmi môže byť bolestivé a môže sa poškrabať povrch zubov alebo zubných náhrad. Polishing rotačnými kalíškami a kefkami je zdĺhavý. Veľa plôch nie je možné takto dočistiť. Tradičný spôsob čistenia môže byť zdĺhavý a často krát bolestivý, preto sa pacient nie vždy vráti na opakovanú návštevu. Teraz, takmer po 50. rokoch prišiel čas na zmenu, a za to vďačíme firme EMS.

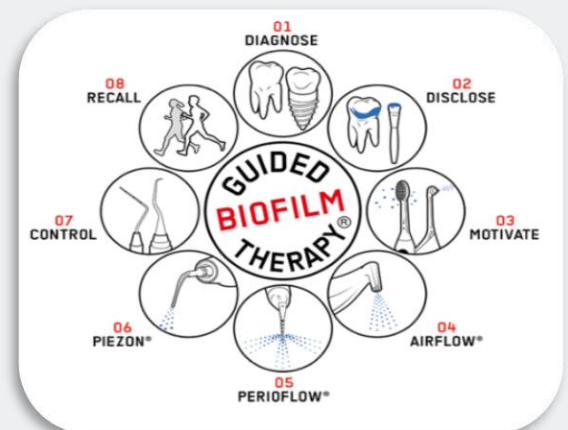

Obr. 1 – Nový Airflow prístroj
(Zdroj: Internet – ems-dental.com)

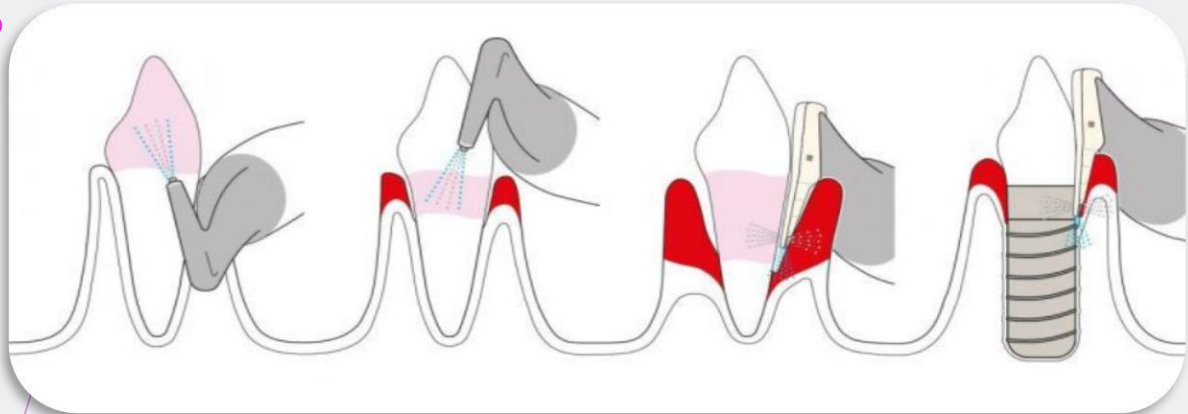
OSEM KROKOV „GBT“

Protokol Guided Biofilm Therapy pozostáva z 8 krokov a každý z nich je založený na jednoduchých logických princípoch a skúsenostiach odborníkov.

- 1. Diagnóza**- vyšetrenie a zhodnotenie klinického stavu chrupu (zdravý chrup, zubný kaz, gingivitída, paradontitída).
- 2. Detekcia plaku** – detekčný roztok zviditeľní zubný plak, pacient uvidí kde má problém s čistením. Zafarbené plochy pomôžu aj nám pri odstraňovaní biofilmu. Po odstránení biofilmu je detekcia zubného kameňa jednoduchšia.
- 3. Motivácia, inštruktáž** – pacienta poučíme a zmotivujeme. Zdôrazníme mu význam prevencie. Odporučíme vhodnú pomôcku a následne prevedieme inštruktáž orálnej hygieny.
- 4. Airflow** – odstránime biofilm, pigmenty a čerstvý zubný kameň. Biofilm je možné odstrániť supra a subgingiválne až do 4 mm s použitím prášku PLUS. Airflow je vhodný tiež pri zubných náhradách, implantátoch, ČO liečbe. Airflow neškodí ani mäkkým tkanivám, preto ho môžeme použiť pri odstránení biofilmu z gingívy a jazyka.
- 5. Perioflow** – odstraňuje biofilm z váčkov hlbších ako 4 mm až do 9mm. Použijeme prášok PLUS a jednorazové trysky PERIOFLOW® s označením hĺbky.
- 6. Piezon** – odstraňuje zvyšný zubný kameň.
- 7. Kontrola** – urobíme finálnu kontrolu zvyšného biofilmu. Uistíme sa, že zubný kameň je kompletne odstránený. Prekontrolujeme prítomnosť zubných kazov a nakoniec spravíme fluoridáciu.
- 8. Recall** – zdravý pacient – šťastný pacient. Naplánujeme recall podľa typu pacienta.

Obr. 2 – Osem krokov „GBT“
(Zdroj: Internet – ems-dental.com)

Obr. 3 – Možnosti použitia Airflow
(Zdroj: Internet – ems-dental.com)

Takýto druh manažmentu zubného biofilmu nám zaistí rýchlejšie a efektívnejšie odstránenie plaku na nedostupných miestach, žiadne poškodenia štruktúry zuba, maximálny komfort pri ošetroení a bezbolestnú návštevu pacienta v zubnej ambulancii.

Pre ošetrojúceho GBT zaistí vysoko efektívnu a bezpečnú prácu a v konečnom dôsledku aj efektívnu liečbu pacienta

Andrea MIHOKOVÁ - 2.DHd
Patrícia PALOČKOVÁ - 2.DHd
Alžbeta ŠINALOVÁ- 2.DHd

LITERÁRNE ZDROJE:

EMS. 2018. *Guided biofil therapy*. Dostupné na internete: <<https://www.ems-dental.com/en/guided-biofilm-therapy>>.

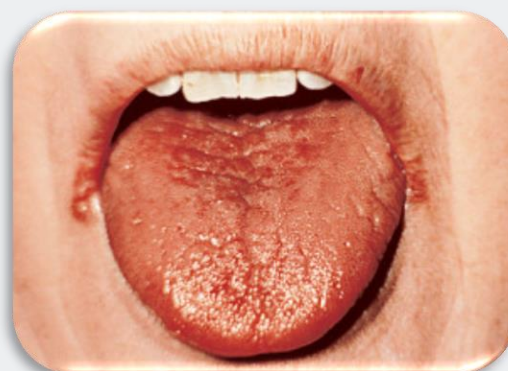
KOVAĽOVÁ, E. a kol. 2017. *Parodontológia II. Mechanická liečba parodontu 1. časť*. Prešov: Vydavateľstvo Michal Vaško, 2017. 468 s. ISBN 978-80-8198-005-3.

OCHORENIA SLINNÝCH ŽLIAZ

Ochorenia slinných žliaz môžu byť nádorového alebo nenádorového charakteru, pričom ide o choroby súvisiace alebo postihujúce slinné žľazy, ktoré sú párovým orgánom a má ich každý človek na pravej aj ľavej časti tváre. Niektoré choroby sú nepríjemné a bolestivé, prípadne sa môžu prejavovať aj v ústnej dutine a nielen navonok, iné sú však závažného tvaru a dlhú dobu sa nepozorovane rozvíjajú v rámci asymptotických štádií, čo je typické najmä pre nádory a cysty.

PORUCHY SEKRÉCIE

Medzi najčastejšie poruchy a patologické stavy patria **problémy so sekréciou** zo slinných žliaz. Medzi tieto poruchy patria hypoptyalizmus, ptyalizmus, xerostómia a sialóza. Ide o poruchy, kedy dochádza buď k zníženému alebo naopak k extrémne zvýšenému slineniu a to môže byť zapríčinené rozličnými patologickými príčinami buď priamo v slinných žľazách, prípadne tento stav má súvis s ochoreniami iného typu mimo slinné žľazy a mimo ústnu dutinu.

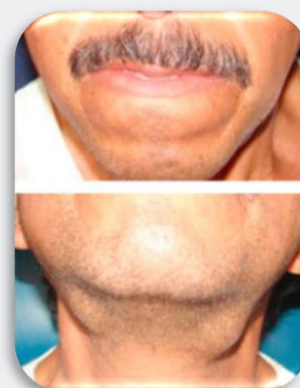
Obr. 1 – Xerostómia
(Zdroj: Internet)

NÁDOROVÉ OCHORENIA

Slinné žľazy okrem problémov so sekréciou môžu trpieť aj rôzne nádory. Pri benigných, čiže **nezhubných nádoroch** obvykle nie je priebeh taký vážny, ale na druhú stranu rastú väčšinou pomaly a nebolestivo a postihujú rovnako obe pohlavia. Maligné, čiže **zhubné nádory**, sú ale vážnejší problém, nakoľko veľakrát prichádza k agresívnemu metastázovaniu a rozširovaniu nádoru. Tieto nádory sa delia na epitelové a mezenchymové a to podľa toho, odkiaľ nádor vyrastá a z čoho vzniká. Niektoré mezenchymové nádory vznikajú v súbehu s inými chorobami, napríklad maligný lymfóm, ktorý môže byť primárny, ale aj sekundárny, kedy vzniká v súbehu so Sjogrenovým syndrómom.

ABSCESSY, FISTULY A INÉ CHOROBY SLINNÝCH ŽLIAZ

Slinné žľazy môžu postihnúť aj niektoré iné zápalové ochorenia spojené s nekrotizáciou tkanív, napríklad rôzne abscesy, prípadne rôzne zápalové fistuly vývodov slinných žliaz. Taktiež vznikajú rôzne iné patologické javy alebo poruchy, napríklad sialektázia, stenóza, čo je zúženie slinného vývodu, striktúra, ale aj nekrotizujúca sialometaplázia, benígna lymfoepitálna lézia slinnej žľazy alebo **Mikuliczov syndróm**, čo je ochorenie postihujúce veľké aj malé žľazy.

Obr. 2 – Mikuliczov syndróm
(Zdroj: Internet)

SIALOLITIÁZY A MUKOKÉLY SLINNEJ ŽLÁZY

Medzi pomerne časté ochorenia slinných žliaz patria aj mukokély a sialolitiázy. Mukokély sú ako ochorenia cystového charakteru, pričom sú dve formy tejto skupiny chorôb. Prvá je mukóza mukokéla, kam patria retenčná cysta slinnej žľazy a extravazálna cysta slinnej žľazy. Druhou formou je ranula. Okrem toho sa vyskytujú v súvislosti so slinnými žľazami aj sialolitiázy, kam patrí kameň vývodu slinnej žľazy alebo vývodu a kalkulóza slinnej žľazy alebo vývodu.

Obr. 3 – Ranula
(Zdroj: Internet)

ATROFIE, HYPERTROFIE A ZÁPALY

Slinné žľazy postihujú rôzne **zápalové aj nezápalové** ochorenia. Medzi nezápalové patria atrofie a hypertrofie, kedy dochádza buď k zväčšeniu alebo zmenšeniu slinnej žľazy a to buď lokálne alebo generalizovane. Pri atrofii dochádza k zmenšeniu a poruchám epitelu, ktoré môžu byť sprevádzané aj funkčnými poruchami priechodnosti postihnutej slinnej žľazy, pri hypertrofii naopak prichádza k jej zväčšeniu a bujneniu výstelky žľazy, čo je sprevádzané aj zdurením.

Patrícia BACKOVÁ - 2.DHd
Aneta BLÁŠKOVÁ - 2.DHd

LITERÁRNE ZDROJE:

<https://zdravoteka.sk/choroby/ochorenia-slinnych-zliaz/>
<http://northdeltadentist.ca/blog/2015/06/what-is-dry-mouth-xerostomia/>
<https://www.wikiskripta.eu/w/Cysty>
<https://vyliec.sk/syndromy/mikuliczov-syndrom/>

EDUKÁCIA DETÍ V MATERSKÝCH ŠKOLÁCH

Počas pravidelných návštev materských škôl v rámci projektu Zdravý úsmev sme po rozhovoroch s deťmi a ich učiteľkami zaznamenali značnú neinformovanosť v oblasti starostlivosti o orálne zdravie. Práve my, študentky dentálnej hygieny, na Fakulte zdravotníckych odborov PU v Prešove sa snažíme vzdelávať deti od útleho veku. Sme veľmi radi, že sa náš odbor realizuje v preventívnom projekte s názvom "Zdravý úsmev", prostredníctvom ktorého máme prístup k deťom v predškolskom veku

Mnohým z vás môžu prebehnúť v hlave otázky ako: „Načo?“, „Prečo?“, „Má to vôbec zmysel v takomto veku?“. V nasledujúcich štyroch bodoch by sme sa chceli priblížiť a objasniť odpovede na tieto otázky, prečo je tak veľmi dôležité vzdelávať deti v predškolskom veku.

1) „Čo sa v mladosti naučíš, v starobe ako by si našiel.“

Sami dobre vieme, že zručnosti, ktoré sme sa naučili ešte keď sme boli deti, nám zostávajú v pamäti dodnes. Deti v predškolskom veku naberajú zručnosti, či už umelecké alebo športové, ale aj vedomosti a základné činnosti, do ktorých patrí aj orálna hygiena. Preto sú návyk na zubnú kefku a správna technika čistenia zubov veľmi dôležité už v tomto veku.

2) Dosiahnuť to, aby mliečny chrup zostal zdravý čo najdlhšie

Mnohokrát sme sa stretli s tým, že sa ľudia domnievajú názoru, že mliečne zuby nie sú až tak dôležité. „Veď časom aj tak vypadnú a starať sa treba iba o trvalé.“ Avšak opak je pravdou. Mliečne zuby plnia v živote rôzne funkcie, ako sú odhryzovanie a spracovanie potravy, estetika, artikulácia, fonácia, podpora rastu kosti a v neposednom rade držia miesto pre trvalé zuby. Preto ak sa zavčasu pokazia mliečne zuby, musíme počítať s rizikom, že prenosom infekcie sa pokazia aj trvalé.

3) Učiť deti správne stravovaniu

V dnešnej dobe nám svet ponúka veľa dobrých, ale naopak aj veľa škodlivých potravín pre zuby. To, čo je niekedy zdravé pre telo, nemusí byť vždy prospešné pre zuby. Veľakrát sa stáva že už samotné deti majú problém so správnou výživou, ktorá je jedným z faktorov zapríčiňujúcich vznik zubného kazu. Preto našim cieľom je deti naučiť správne rozoznávať potraviny a poznať riziko škodlivých potravín.

4) Predstaviť deťom zubného lekára ako nášho priateľa

Nejedno dieťa má strach zo zubného lekára. Najčastejšie je to preto, že deti majú tendenciu chodiť k zubnému lekárovi iba keď ich niečo bolí. Nemajú pocit, že im zubný lekár pomáha, ale že im spôsobuje bolesť. Práve my sa snažíme tento negatívny predsudok z detí odstrániť a vštepovať im radosť z návštevy zubného lekára.

Na záver by sme chceli dodať len toľko, že cieľom projektu Zdravý úsmev nie je len deti iba vzdelávať v tejto oblasti, ale aj reálne vzbudiť u nich záujem o starostlivosť o orálne zdravie.

Obr. 1 – Edukácia detí v MŠ
(Zdroj: vlastný archív autoriek)

Obr. 2 – Zdravé úsmevy detí z MŠ
(Zdroj: vlastný archív autoriek)

ZÁBAVNÉ OKIENKO

VTIP:

Jožko hovorí mamičke:

„Mamička, deti sa mi v škole smejú, že mám veľké zuby. Je to pravda?“

„To vieš, že nie je. Deti prehánajú, ale teraz už radšej zavri pusu, aby si nám nepoškríabal parkety.“

Rebeka ŠTEFFEKOVÁ – 1.DHd
Dominika HANUŠNIAKOVÁ – 1.DHd

HOROSKOP DENTÁLNEHO HYGIENIKA

Ľudia pracujúci v tomto povolání, sú aktívni, usmievaví a plní energie so zmyslom pre správnu hygienu. Život a prácu spájajú v jedno a je to ich veľká vášeň. Tento semester bude pre vás ale veľmi náročný. S odchodom zimy budú dni dlhšie a vy budete mať viac práce.

V pracovnej sfére vám pribudnú pacienti so zhoršenou orálnou hygienou a budete sa stretávať s väčšími parodontálnymi vačkami ako obvykle. Vaše indexy sa zbláznia a komunikácia so zubným lekárom bude na bode mrazu. Vaše nástroje budú začiatkom marca pod vašimi rukami trpieť a budú veľmi tupé, práca s nimi bude ťažká, a preto určite nezabudnite na ich pracovné časti a čepeliam venujte brúsny kameň.

Vaše vzťahy na pracovisku sa ale môžu tešiť zlepšeniu asi od polovice semestra. S kolegyňami sa otvorene porozprávate pri kávičke aj keď viete, že zubom to neulahodí a pigmentácie bude nutné odstraňovať hneď po príchode domov. Na rozdiel od minulého semestra budete mať oveľa viac práce s bielením zubov, preto Vám už teraz radíme zaobstarať si dostatok potrebných pomôcok.

Pred letom môžete očakávať vysokú spokojnosť vašich pacientov a trochu viac voľného času, ktorý môžete využiť napríklad prípravou na skúšky, ktoré prebehnú úspešne a vy budeme mať konečne už čas len pre seba.

ŠTUDENTI - 1.DHd

Obr. 1 – Spolupráca
(Zdroj: Internet)

OSEMSMEROVKA

D	Z	U	B	I	T	S	O	R	D	Ú	M	B	U	Z
Z	Y	K	A	N	E	N	K	O	R	E	Ň	T	Á	N
A	B	O	R	D	R	Á	L	O	M	N	E	R	V	A
K	U	D	Ú	E	L	P	U	L	P	A	N	K	O	K
K	Z	U	S	X	H	Y	Z	G	K	T	I	O	E	Y
T	E	A	I	N	I	L	Á	V	O	S	Y	R	B	O
N	N	Č	F	C	K	P	L	N	R	I	K	E	O	U
O	Č	Q	B	K	O	A	N	Z	U	N	Č	Ň	D	T
D	E	R	H	R	S	I	A	A	N	O	I	O	Y	N
O	I	V	É	I	H	C	P	M	K	G	L	V	N	E
M	L	I	N	G	U	Á	L	N	Y	A	O	Ý	L	M
Z	M	R	Y	H	Y	K	O	U	Ý	T	T	Z	Á	E
E	K	V	Á	T	O	R	C	Ú	N	N	S	N	K	C
D	S	D	R	E	Ň	U	H	M	Č	A	E	A	U	V
D	E	N	T	Í	N	F	A	K	O	Č	Ř	K	B	U

Antagonista, cement, dezmodont, ekvátor, fisúra, furkácia, hrbček, koreňový znak, krčok, linguálny, mliečne zuby, molár, obrysová línia, okluzálna plocha, zub múdrosti, dentín, stoličky, koreň, bukálny, zub, dreň, znaky, korunky, očný, pulpa, KOD, index, kaz, nerv, CKP, OS, QHI

ČO VÁM VYŠLO? 😊

(Dentálnou hygienou k zdravému úsmevu)

ŠTUDENTI - 1.DHd

1/2018

